

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง ขอรื้อเกี่ยวกับการชำระค่าธรรมเนียมใบอนุญาต

สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาได้มีหนังสือ ด่วนมาก ที่ สธ ๑๐๐๔.๗/๑๗๗๒๒ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๑ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า กระทรวงสาธารณสุขได้ออกกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการขอรับใบอนุญาต การออกใบอนุญาต การขอรับใบแทนใบอนุญาต และการออกใบแทนใบอนุญาต จำหน่ายหรือมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๒ เกินปริมาณที่กำหนดไว้ตาม มาตรา ๘ (๕) พ.ศ. ๒๕๕๑ และสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาได้ออกประกาศสำนักงาน คณะกรรมการอาหารและยา เรื่อง กำหนดแบบคำขอรับใบอนุญาต ใบอนุญาต คำขอรับใบแทน ใบอนุญาต และใบแทนใบอนุญาตจำหน่ายหรือมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๒ เกินปริมาณที่กำหนดไว้ตาม มาตรา ๘ (๕) ซึ่งได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๑ และจะมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ เป็นต้นไป แต่เนื่องจาก ชื่อของใบอนุญาตตามกฎหมายและประกาศดังกล่าวซึ่งระบุว่า “ใบอนุญาตจำหน่ายหรือมีไว้ใน ครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๒ เกินปริมาณที่กำหนดไว้ตาม มาตรา ๘ (๕)” ไม่ตรง กับชื่อที่ระบุไว้ในอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไข เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ และกฎกระทรวงกำหนด ค่าธรรมเนียมสำหรับผู้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งระบุว่า “ใบอนุญาตจำหน่ายหรือมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๒ เกินปริมาณที่ รัฐมนตรีกำหนดตามมาตรา ๖๐” อันเป็นชื่อใบอนุญาตตามกฎหมายที่ใช้บังคับและถือปฏิบัติอยู่ ในปัจจุบัน

สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา จึงขอหารือว่า กรณีที่ชื่อใบอนุญาต จำหน่ายหรือมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๒ เกินปริมาณที่กำหนดไว้ตาม มาตรา ๘ (๕) ไม่ตรงกับชื่อที่ระบุไว้ในอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ และกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมสำหรับผู้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๔๗ จะสามารถกำหนดให้ผู้รับอนุญาตชำระค่าธรรมเนียมได้หรือไม่ หรือหน่วยงานต้อง ดำเนินการอย่างไร

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๐) ได้พิจารณาข้อหารือของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ประกอบกับคำชี้แจงของผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข (สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา และกรมการแพทย์) และผู้แทนกระทรวงยุติธรรม (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด) แล้ว เห็นว่า แม้ใบอนุญาตตามข้อ ๔^๑ แห่งกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการขอรับใบอนุญาต การออกใบอนุญาต การขอรับใบแทนใบอนุญาต และการออกใบแทนใบอนุญาตจำหน่ายหรือมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๒ เกินปริมาณที่กำหนดไว้ตามมาตรา ๘ (๕) พ.ศ. ๒๕๕๑ จะอ้างเฉพาะมาตรา ๘ (๕)^๒ แห่งพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ แต่ (๑๒)^๓ ของอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ ได้อ้างถึงการอนุญาตจำหน่ายหรือมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๒ เกินปริมาณที่รัฐมนตรีกำหนดตามมาตรา ๖๐ เมื่อบทบัญญัติมาตรา ๖๐^๔ แห่งพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ ได้อ้างถึงการจำหน่ายหรือมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๒ เกินปริมาณที่กำหนดไว้ตามมาตรา ๘ (๕) ประกอบกับกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการขอรับใบอนุญาต การออกใบอนุญาต การขอรับใบแทน

^๑ ข้อ ๔ ให้เลขาธิการหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากเลขาธิการพิจารณาออกใบอนุญาตจำหน่ายหรือมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๒ เกินปริมาณที่กำหนดไว้ตามมาตรา ๘ (๕) แก่ผู้ขอรับใบอนุญาตนั้นได้ เมื่อพิจารณาเห็นว่าคำขอมีเอกสารหรือหลักฐานครบถ้วนถูกต้อง และปริมาณยาเสพติดให้โทษในประเภท ๒ มีความเหมาะสมตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในข้อ ๓

^๒ มาตรา ๘ ให้รัฐมนตรีโดยความเห็นของคณะกรรมการมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ฯลฯ

ฯลฯ

(๕) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการกำหนดปริมาณยาเสพติดให้โทษที่ผู้อนุญาตจะอนุญาตให้ผลิต นำเข้า จำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครองได้

ฯลฯ

ฯลฯ

^๓ อัตราค่าธรรมเนียม

ฯลฯ

ฯลฯ

(๑๒) ใบอนุญาตจำหน่ายมีไว้ในครอบครอง

ซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๒ เกินปริมาณ

ที่รัฐมนตรีกำหนดตามมาตรา ๖๐

ฉบับละ

๒๐๐ บาท

ฯลฯ

ฯลฯ

^๔ มาตรา ๖๐ ในกรณีที่ผู้รับอนุญาตประสงค์ที่จะจำหน่ายหรือมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๒ เกินปริมาณที่กำหนดไว้ตามมาตรา ๘ (๕) ให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตเป็นกรณีพิเศษ

การขอรับใบอนุญาตและการออกใบอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

ฯลฯ

ฯลฯ

ใบอนุญาต และการออกใบแทนใบอนุญาตจำหน่ายหรือมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๒ เกินปริมาณที่กำหนดไว้ตามมาตรา ๘ (๕) พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้ตราขึ้นโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๖๐^๕ แห่งพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ ทั้งเป็นการกำหนดชื่อตามบันทึก เรื่องการวางแบบกฎหมาย (ชื่อของกฎกระทรวง)^๖ ซึ่งกำหนดให้การใช้ชื่อกฎกระทรวงควรให้ความหมายครอบคลุมทุกเรื่องที่อยู่ในเนื้อหาสาระ และกฎกระทรวงที่หาหรือมานี้มีสาระสำคัญเกี่ยวกับการขอรับใบอนุญาตของผู้ประสงค์จะจำหน่ายหรือมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๒ เกินปริมาณที่กำหนดไว้ตามมาตรา ๘ (๕) กฎกระทรวงดังกล่าวจึงครอบคลุมสาระสำคัญที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๖๐^๗ แห่งพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ อยู่แล้ว ดังนั้น การเรียกเก็บค่าธรรมเนียมใบอนุญาตตามกฎหมายดังกล่าว จึงเป็นการเก็บค่าธรรมเนียมตามข้อ ๒ (๑๒)^๘ แห่งกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมสำหรับผู้รับอนุญาตตามกฎหมายยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๔๗ สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ย่อมเรียกเก็บค่าธรรมเนียมจากผู้รับอนุญาตตามอัตราที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงดังกล่าวได้

(ลงชื่อ) พรทิพย์ จาละ

^๕ โปรดดูเชิงอรรถที่ ๔, ข้างต้น

^๖ บันทึก เรื่อง การวางแบบกฎหมาย (ชื่อของกฎกระทรวง) ส่งพร้อมหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๖๐๑/๔๔๕ ลงวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๔๓ ถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี (เรื่องเสร็จที่ ๔๔๔/๒๕๔๓) ข้อ ๓ ของบันทึกดังกล่าวกำหนดว่า “โดยปกติกฎกระทรวงฉบับหนึ่งควรจะกำหนดเฉพาะเรื่องใดเรื่องหนึ่งตามที่มิบทมาตราใดของพระราชบัญญัติให้อำนาจออกกฎกระทรวงในเรื่องนั้นไว้ และการใช้ชื่อของกฎกระทรวงให้ใช้ตรงกับเนื้อหาสาระที่กำหนดในกฎกระทรวงนั้น แต่ถ้ามีกรณีหลายเรื่องมีความสัมพันธ์กันสมควรที่จะนำมากำหนดรวมไว้ด้วยกัน เพื่อให้ผู้อ่านกฎกระทรวงเกิดความเข้าใจได้ง่ายในความเชื่อมโยงกัน แม้ว่าจะมีฐานที่มาในการให้ออกกฎกระทรวงจากหลายมาตราในพระราชบัญญัตินั้น ก็อาจนำมากำหนดไว้ในกฎกระทรวงฉบับเดียวกันได้ (ทางปฏิบัติก็ได้ดำเนินการเช่นนี้อยู่แล้ว) และในกรณีเช่นนี้ การใช้ชื่อกฎกระทรวงควรให้ความหมายครอบคลุมทุกเรื่องที่อยู่ในเนื้อหาสาระ แต่ต้องให้มีความสะดวกในการอ้างอิงชื่อกฎกระทรวงนั้นและให้ความยืดหยุ่นเพียงพอในการแก้ไขเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของกฎกระทรวงนั้นในภายหลังด้วย และในการแก้ไขเพิ่มเติมภายหลัง แม้จะแก้ไขเพียงบางเรื่องอันมีฐานที่มาเพียงบางมาตรา ก็ให้ใช้ชื่อกฎกระทรวงตามฉบับที่หนึ่ง เพื่อคงความเป็นกฎกระทรวงฉบับเดียวกันไว้”

^๗ โปรดดูเชิงอรรถที่ ๔, ข้างต้น

^๘ ข้อ ๒ ให้กำหนดค่าธรรมเนียม ดังต่อไปนี้

๑. ๑

๑. ๑

(๑๒) ใบอนุญาตจำหน่ายหรือมีไว้ในครอบครอง

ซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๒ เกินปริมาณ

ที่รัฐมนตรีกำหนดตามมาตรา ๖๐

ฉบับละ ๒๐๐ บาท

๑. ๑

๑. ๑

(คุณพรทิพย์ จาละ)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
มกราคม ๒๕๕๒